

forskjellige Eiendomme indestaaende halve Kjøbesummer."

(Forslaget findes i Tillæg A. Sp. 1743 ff.)

Grevenkop-Castenschjold: Da Ingen synes at ville tage Ordet i denne Sag, skal jeg tillade mig at fremsætte en Bemærkning angaaende et Punkt i Lovforslaget, nemlig de halve Kjøbesummer, idet jeg vil lykønske den høitærede Finantsminister, hvis han kan sætte sit Forslag igjennem med Hensyn til disse. Jeg troer nemlig, at den Gjæld til Statskassen, som der her er Tale om, er saa god, at der vist kun er meget faa Giere, der ville lade den afløse saaledes, som her er proponeret. Man maa jo huske paa, at det er en Gjæld, som er uopfigelig fra Statens Side, og hvoraf der kun betales 4 pCt. i Rente, og som endelig meget let hartkornsviis kan søres over paa Bøndergods, som sælges fra, idet Kjøberen naturligtviis gjerne tager denne Prioritet i Eiendommen. Hvis der, for at tage et Exempel, paa en Eiendom hvortil er en saadan Gjæld paa 20,000 Rd., skal denne jo efter Lovforslaget kunne afløses med 18,000 Rd.; men denne Gjæld er saa behagelig og god at have, at jeg neppe troer, at Noget vil gaae ind paa en Afløsning, selv imod at tage de 2,000 Rd., som skulle affortes i Gjælden, da han til 5 pCt. kan have en større Rente af de 20,000 Rd. Jeg troer saaledes ikke, at Noget let vil søge at komme af med en, om jeg saa maa sige, saa behagelig Gjæld, som denne i mange Henseender er, og derfor maa Finantsministeren efter min Mening vistnok idetmindste forhøje det Tilbud om Afslag i Gjælden, som her er gjort. Hvad angaaer Lovforslaget i det Hele, er der jo med Hensyn til Afgifterne af de bortsolgte og bortarvesfæstede Eiendomme gjort en Calcule, der hviler paa Gjennemsnittet af 10 Aars Capitalstart, og rimeligtviis er denne Beregningsmaade fordeelagtigere end den, man pleier at bruge, nemlig Capitalstarten for 20 Aar med Undtagelse af det høieste og det laveste, og den derefter beregnede Afløsningssum turde altsaa være modtagelig for Staten; men i denne Døggjørelse er der dog Noget, som jeg ikke rigtig kan blive klog paa, nemlig,

om disse saakaldte "andre Afgifter", 8,700 Rd., ere Bestyrelsesudgifter; thi er dette Tilfældet, synes de mig temmelig store, naar man seer hen til, at Capitalen tilsammen kun udgjør 217,639 Rd. Der er endnu flere Punkter, som ikke forekomme mig ganske klare, og jeg vilde derfor meget gjerne have, at dette Forslag skulde gaae i Udvalg, for at disse forskjellige Forhold kunde undersøges og derved komme til at staae klarere for os, end de staae i dette Dieblit. Jeg vil altsaa anbefale Thinget, hvis det synes om det, at lade dette Forslag gaae i Udvalg.

Formanden: Om Udvalgs Medsættelse vil der senere blive Spørgsmaal.

Finantsministeren: Jeg kan ikke svare Andet, end at, dersom Indehaverne af de halve Kjøbesummer ikke ville afløse denne Gjæld, saa bliver det deres egen Sag; men naar jeg overhovedet skulde bringe et Forslag som dette frem, kunde jeg ikke godt undlade at tage de halve Kjøbesummer med, hvortil kommer, at jeg ikke kan indrømme, at der ikke skulde kunne være Forhold, hvor det kunde være uønskeligt for Bedkommende at blive af med disse halve Kjøbesummer. Saaledes kan der være Spørgsmaal derom ved Udstykning, ved Prioritetsforandringer, kort sagt, der kan gives forskjellige Anledninger, der kunne gjøre det uønskeligt, og forudsat, at det ikke er en Gjæld paa 20,000 Rd., saaledes som det ærede Medlem forudsatte, men en mindre Sum, hvad der jo hyppigst vil være Tilfældet, saa vil der vistnok være dem, der ville ønske en Afløsning, naar de faae disse 10 pCt., navnlig Saadanne, som have Pengene og ikke ønske at anbringe dem i Papirer; thi der gives jo Folk, som ere bange for alt Andet end de faste Eiendomme. Jeg kan naturligtviis ikke have Noget imod, at Forslaget gaaer i Udvalg; men naar det ærede Medlem nævnedes de 8,700 Rd., saa kan jeg dog strax sige ham, at dette ikke er Administrationsudgifter, men forskjellige Udgifter som f. Ex. Recognitioner, Afgifter af enkelte Huse og overhovedet forskjellige Ting, der stamme fra en tidligere noget uefterrettelig Godsbestyrelse, som har ladet